

муніципальної поліції в системі місцевого самоврядування свідчать і реформи, спрямовані на децентралізацію влади, посилення ролі органів місцевого самоврядування і територіальних громад на відповідній території.

І насамкінець варто зауважити, що вступ України до ЄС, активне співробітництво з Радою Європи, ОБСЄ та іншими міжнародними організаціями, виконання взятих міжнародно-правових зобов'язань, змушують остаточно відійти від негативної практики попередніх авторитарних режимів, перетворити МВС з ієрархічного і закритого органу пострадянського режиму у підконтрольний громадськості відкритий демократичний орган публічної влади, з якісно новою філософією управління, дієвими формами і методами роботи. Це сприятиме розбудові в Україні своєрідної національної моделі поліцейської діяльності, яка відповідала б загальноновизнаним демократичним цінностям, європейським стандартам, служила б суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Одержано 12.10.2017

УДК 343.8:94

Євгенія Сергіївна ЛОГВИНЕНКО,

викладач кафедри конституційного

і міжнародного права факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7687-843X>

РОЗУМІННЯ ПОКАРАННЯ У ФІЛОСОФСЬКИХ ВЧЕННЯХ СТАРОДАВНЬОГО КИТАЮ

Філософські вчення Стародавнього Китаю мали суттєві розходження з багатьох політичних питань, але у розумінні ролі та мети покарань були схожими. Здебільшого застосування покарань ув'язувалось у єдину систему з політикою нагороджень, яку мав проводити володар. Така система «нагород і покарань» мала одне призначення – централізувати та зміцнити владу правителя, ліквідувати його політичних опонентів, приборкати непокору народу в будь-яких її проявах. Тобто покарання розглядалось як метод управління суспільством. Разом з тим, політико-правові вчення містили і певні застереження володарю щодо справедливості покарання. Якщо володар буде помилятися у цій

важливій справі, то він не зможе досягти спокою в державі, оскільки не матиме довіри своїх підданих. Отож, хаотичне та неправильне застосування покарань, коли він карає невинних, роздає ранги та чини, призводить до невдоволення людей, суттєво підриває авторитет влади. Це, у свою чергу, призведе до глобальних і трагічних наслідків, так як буде безповоротно змінено природній хід Неба і Землі. Щоб уникнути цього каратися повинні лише ті, хто скоїв злочинні діяння.

Мислителі Стародавнього Китаю злочин ототожнюють з діянням, яке виходить за межі дозволеного. Дозволене включало все те, що допомагало досягти кінцевої мети – встановлення абсолютної влади монарха. Виходячи з цього, недозволеним вважалося усе, що заважало рухатися у заданому напрямі та досягнути омріяного ідеалу. Способи і методи, які при цьому використовувалися, – це виключно прерогатива правителя, як стрижня соціального порядку. Їх вибір – виключно особиста воля і справа володаря. У філософських ученнях його подано як батька, що опікується своєю родиною. Тобто суспільство ототожнюється з родиною, тим самим підкреслюється виключна роль правителя у ньому. Тому тільки він мав визначати вид покарання і необхідність його застосування.

Особливістю розуміння покарання у країн Стародавнього сходу було те, що воно не ув'язувалося зі ступеню тяжкості скоєного злочину, з мірою заподіяної шкоди особі, або ж речам. Будь-яке порушення закону, навіть незначне, мало суворо каратися. А інколи і намір порушити закон, як у Давньому Китаї, підлягав жорсткому покаранню. Як правило, встановлювалися схожі покарання за різні види злочинів. Навіть за незначний злочин особа могла бути страчена.

Специфікою кримінального законодавства держав Стародавнього Сходу було й те, що так звані «уложення законів» являли собою по суті зводи покарань. Коли у них йдеться про злочинне діяння і визначається ступень суспільної небезпеки, то насамперед враховується реальність та масштабність загрози владі правителя. Тобто найбільш небезпечними вважалися діяння, які становили загрозу царю. Менш небезпечними – суспільству. Тому усі покарання у країнах Стародавнього світу можна поділити на ті, які становили загрозу авторитету влади, і ті, які безпосередньо не торкалися сфери інтересів монарха. І.І.Царьков визначав їх як «периферійні». Злочини, що «вчинені проти периферійної частини суспільства і периферійної частини території, вони далекі, менш

небезпечні і тому менш цікаві для Володаря». Напроти, злочини, які перешкоджали або обмежували функції правителя вважалися край небезпечними. До того ж, правитель наділений «божественною владою» мав бути надійно захищений. Надійний і ефективний метод захисту – застосування покарань.

Отже, покарання у країнах Стародавнього сходу це, насамперед, політичний інструмент, який використовувався правителем для боротьби з політичними опонентами, централізації влади і зміцнення деспотії, утримання в покорі підданих. Що таке право у Стародавньому світі не знали. Перші «уложення законів» по суті являли собою «уложення про покарання». Покарання ще не стало окремим інститутом. Відбувалося поступове становлення системи покарань. На цей процес великий вплив мала релігія та мораль того часу.

Одержано 12.10.2017

УДК 94(477)«1917»

Ігор Альбертович ЛОГВИНЕНКО,

*завідувач кафедри теорії та історії держави
і права факультету № 1*

*Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат історичних наук, доцент;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1505-4418>*

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ У 1917 РОЦІ: УРОКИ ІСТОРІЇ

Сьогодні історія Української революції 1917–1921 рр. має чималу історіографію. Вітчизняні науковці присвячували свої роботи як окремим подіям тих буремних років, так і створювали узагальнюючі праці, де розглядалися особливості національного державотворення того періоду. На початок революції основний масив українських земель входив до складу Російської імперії. З поваленням самодержавства у тодішніх, так званих, «національних окраїнах імперії», серед яких була і Україна, націонал-патріотичні сили активно включилися у боротьбу за владу. 7 березня 1917 р. була створена Українська Центральна Рада (УЦР), яка 10 червня своїм I Універсалом проголосила автономію України. Через декілька днів 15 червня було сформовано Генеральний Секретаріат УЦР, який фактично почав виконувати функції уряду. Усе це край негативно сприймалося у Петрограді. Вже наступного дня